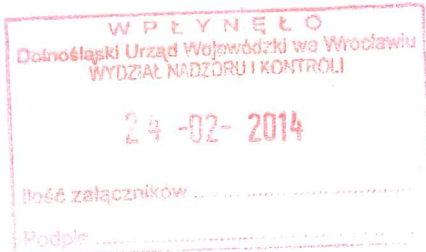

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 10 lutego 2014 r.

PS-KNPS.431.3.8.2013/HB

Pan
Jarosław Humenny
Starosta
Powiatu Legnickiego
Plac Słowiański 1
59-220 Legnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 22, 25 i 26 listopada 2013 roku na podstawie art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.), zespół kontrolny w składzie Honorata Borowiec – przewodniczący i Piotr Szafarowicz – kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z art. 19 i art. 20 ustawy o pomocy społecznej, struktury organizacyjnej jednostki oraz kwalifikacji zawodowych pracowników. Kontrolą objęto okres od 1 listopada 2012 roku do 22 listopada 2013 roku.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półroczu 2013 r., zatwierdzony w dniu 28 czerwca 2013 r. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 listopada 2012 roku do dnia kontroli funkcję dyrektora jednostki sprawowała Pani Honorata Tajchman - Rękoś, odpowiedzialna za wykonywanie zadań w obszarach kontrolowanych zagadnień.

W zakresie działalności jednostki objętej kontrolą wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony stan faktyczny.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy powstało na mocy Uchwały Nr IV/13/99 Rady Powiatu w Legnicy z dnia 30 stycznia 1999 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy. Jednostka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 121/454/2013 Zarządu Powiatu Legnickiego z dnia 18 lipca 2013 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy. W § 3 wskazano zadania, które Centrum realizuje w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o rehabilitacji zawodowej i zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Regulamin w § 5 wskazuje, iż w strukturze PCPR funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w § 18 zostały określone jego zadania.

Zgodnie z art. 19 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.

W art. 6 pkt 5 natomiast ustawodawca wyraźnie sformułował zamknięty katalog jednostek organizacyjnych pomocy społecznej: regionalny ośrodek polityki społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej, placówka specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodek wsparcia i **ośrodek interwencji kryzysowej**. Zatem należy wnioskować, iż każda z nich ma stanowić odrębną jednostkę organizacyjną. Ponadto każda z nich ma zupełnie inne zadania przypisane ustawowo, co również uzasadnia ich funkcjonowanie w ramach odrębnych samorządowych jednostek organizacyjnych.

W związku z powyższym na gruncie obowiązującego prawa nieprawidłowym jest funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy na mocy Zarządzenia Nr 45/2011 Starosty Legnickiego z dnia 1 grudnia 2011 r. zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W okresie objętym kontrolą Dyrektorem PCPR była Pani Honorata Tajchman – Rękoś. Dokonując analizy akt osobowych stwierdzono, że wyżej wymieniona spełnia wymogi określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który odnosi się do kwalifikacji zawodowych osób zajmujących stanowiska kierownicze w pomocy społecznej. Również wszystkie osoby zatrudnione w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie na stanowiskach związanych z merytoryczną działalnością i realizujące zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej, posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Siedziba Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zajmuje pomieszczenia na 3 piętrze budynku wielokondygnacyjnego przy Placu Słowiańskim 1. Nieruchomość jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W powiecie legnickim zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej uchwałą Rady Powiatu Legnickiego z dnia 30 grudnia 2010 roku została przyjęta Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w latach 2011 – 2013. W Strategii zapisano, iż została opracowana na podstawie wcześniejszych konsultacji z wszystkimi gminami powiatu, w samym dokumencie natomiast nie zawarto części diagnostycznej – analizy sytuacji społecznej ani prognozy zmian w obszarach objętych strategią, nie wskazano sposobu monitorowania oraz oceny realizacji jej założeń. Z uwagi na koniec okresu obowiązywania Strategii, wskazuje się aby w nowym dokumencie uwzględnić w/w elementy.

Zgodnie z art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa. Zadanie w tym zakresie Powiat Legnicki realizuje przy udziale specjalistów zatrudnionych w Punkcie konsultacyjno – doradczym funkcjonującym w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Zgodnie z art. 19 pkt 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi

i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udzieliło w drodze decyzji pomocy finansowej na kontynuowanie nauki dla 1 osoby, która opuściła młodzieżowy ośrodek socjoterapii. W okresie objętym kontrolą osobom usamodzielniającym wydano:

- 10 decyzji uchylających: w 8 przypadkach z powodu przerwania nauki, w 1 – z powodu przekroczenia kryterium dochodowego.
 - 1 decyzję odmowną z powodu braku realizacji programu usamodzielnienia.
- Decyzje wydano zgodnie z obowiązującymi przepisami KPA.

Zgodnie z art. 19 pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.

W toku kontroli ustalono, iż w/w osoby mogą korzystać z darmowych porad psychologa, edukatora społecznego, pracownika socjalnego, pedagoga – socjoterapeuty i prawnika pracujących w Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz Punkcie konsultacyjno – doradczym funkcjonującym w PCPR.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora, w okresie objętym kontrolą do PCPR w Legnicy nie zgłosiła się żadna osoba legitymująca się statusem uchodźcy, w związku z czym nie było możliwości wywiązania się z zadań określonych w art. 19 pkt 8, art. 20 pkt 1 i pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, które nakładają na powiat zadanie w zakresie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem. Odstąpiono od oceny realizacji zadania.

Zgodnie z art. 19 pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Na terenie powiatu funkcjonują dwa domy pomocy społecznej:

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu przeznaczony dla kobiet niepełnosprawnych z liczbą miejsc 450.
- 2) Dom Pomocy Społecznej „Prząśnik” w Brenniku przeznaczony dla osób starszych i chorych somatycznie z liczbą miejsc 115.

W okresie objętym kontrolą wydano 48 decyzji umieszczających w domu pomocy społecznej oraz 37 decyzji innych (decyzje wygaszające w związku ze zgonem pensjonariusza lub rezygnacją z dalszego pobytu w domu pomocy społecznej). Decyzje o umieszczeniu w dps zostały wydane w oparciu o dokumenty wskazane w § 8 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2012 r. poz.964). Decyzje zawierały elementy wskazane w art. 107 ust. 1 Kodeksu postępowania administracyjnego i zostały skutecznie doręczone stronom zgodnie z art. 109 ust. 1 kpa. Wskazuje się aby w aktach postępowania

administracyjnego załączone były wszystkie dokumenty na podstawie których wydano decyzje.

Zgodnie z art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Dyrektor PCPR oświadczyła, że powiat legnicki nie posiada w swych zasobach mieszkań chronionych natomiast w ramach współpracy z gminami powiatu pozyskuje mieszkania socjalne dla usamodzielniających się wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych.

Wszystkie osoby zainteresowane uzyskaniem informacji odnośnie swoich praw, uprawnień i obowiązków wynikających z ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z art. 19 pkt 13 są obsługiwane przez osoby zatrudnione w Punkcie konsultacyjno – doradczym funkcjonującym w strukturze PCPR a także pracowników w ramach działalności Centrum. Odbywa się to głównie poprzez udzielanie wskazówek i porad o przysługujących świadczeniach, możliwościach wsparcia, pomoc w pisaniu pism urzędowych, w wypełnianiu wniosków.

Przy realizacji projektu systemowego w ramach EFS zatrudniony jest edukator społeczny, który organizuje spotkania w gminach, placówkach znajdujących się na terenie powiatu legnickiego, podczas których udziela niezbędnych informacji w w/w zakresie. Realizując projekt Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydało też Vademecum dla osób niepełnosprawnych, w którym przedstawiono ich prawa i uprawnienia.

Zgodnie z art. 19 pkt 14 i pkt 15 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

W okresie objętym kontrolą odbyło się szkolenie dla kadry kierowniczej i pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz jednostek organizacyjnych powiatu: domów pomocy społecznej, ośrodków pomocy społecznej, Domu Dziecka, Warsztatu Terapii Zawodowej, Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, środowiskowych domów samopomocy. W ramach nadzoru i monitoringu Dyrektor PCPR na bieżąco udziela porad i wskazówek kierownikom powiatowych domów pomocy społecznej oraz środowiskowych domów samopomocy.

Na podstawie art. 19 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu realizowanych przez PCPR w Legnicy należy podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie realizowało żadnych programów osłonowych. Wskazuje się, iż zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie winno realizować wszystkie zadania określone w art. 19 ustawy o pomocy społecznej.

Zadanie określone w art. 19 pkt 17 ustawy o pomocy społecznej, dotyczące sporządzania sprawozdawczości, realizowane jest na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy.

Zgodnie z art. 19 pkt 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy sporządzanie, zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej oceny w zakresie pomocy społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy sporządziło ocenę zasobów pomocy społecznej dla powiatu legnickiego za rok 2012, z którą Rada Powiatu zapoznała się podczas XXVIII Sesji Rady Powiatu Legnickiego w dniu 16 maja 2013 r.

Odnosząc się do zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez powiat, które wynikają z art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej należy wskazać, że żadne z nich nie realizowano ze względu na brak osób przebywających na terenie powiatu legnickiego, posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Powiat legnicki prowadzi dwa środowiskowe domy samopomocy jako samodzielne jednostki organizacyjne, jednostki budżetowe przeznaczone dla osób przewlekle psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych:

- Środowiskowy Dom Samopomocy „Lilia” w Chojnowie ul. Sobieskiego 2
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Chojnowie ul. Reja 3.

Nadzór nad ŚDS sprawuje Starosta Powiatu Legnickiego przy pomocy PCPR w Legnicy.

Wskazuje się, aby do akt postępowania administracyjnego, w przypadku decyzji kierujących do ŚDS wydawanych po raz drugi, załączać dokumentację potwierdzającą dokonanie przez zespół wspierająco – aktywizujący oceny możliwości zaproponowania osobie indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego oraz okresu, jaki będzie niezbędny do jego realizacji, o której mowa w § 7 ust. 6 i 7 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy realizowało projekt systemowy Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 pt: „Wsparcie dla aktywnej integracji grup ryzyka w powiecie legnickim” skierowany do osób niepełnosprawnych z terenu powiatu legnickiego.

Zgodnie z art. 112 ust.8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej. Kontrola wykazała, że Dyrektor PCPR w Legnicy sprawuje nadzór nad podległymi jednostkami pomocy społecznej.

Stwierdzona podczas kontroli nieprawidłowość:

1. Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzony jest w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej oraz stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się zalecenie:

- 1) Należy podjąć czynności mające na celu wyodrębnienie Ośrodka Interwencji Kryzysowej ze struktur Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy i utworzenie samodzielnie funkcjonującej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 6 ust.5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. Nr 182 z późn. zm.).

Termin realizacji zalecenia: do 31 maja 2014 r.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia 10 marca 2014 roku kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego **o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.**

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Edward Kosiński
DYREKTOR WYDZIAŁU

(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Otrzymują:

1. Pani Honorata Tajchman – Rękoś - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy.
2. a/a